

ПОЛОЖЕННЯ
про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих
навчальних закладах та вищих професійних училищах

(У тексті Положення слово "МОН" замінено словом "МОНмолодьспорт" у відповідному відмінку згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 року N 1124)

Загальна частина

1. Дія цього Положення поширюється на вищі навчальні заклади, вищі професійні училища незалежно від форми власності та підпорядкування, які здійснюють підготовку (перепідготовку) фахівців за певними спеціальностями певних освітньо-кваліфікаційних рівнів на підставі ліцензії МОНмолодьспорту.

Акредитація проводиться з ініціативи навчального закладу.

2. Акредитація вищого навчального закладу (далі - акредитація закладу) - це державне визнання його статусу (рівня акредитації).

Акредитація спеціальності у навчальному закладі (відокремленому підрозділі навчального закладу) з певного напрямку за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем (далі - акредитація спеціальності) - це державне визнання відповідності рівня підготовки (перепідготовки) фахівців з цієї спеціальності державним вимогам.

(абзац другий пункту 2 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

3. Метою визначення відповідності діяльності навчального закладу щодо підготовки (перепідготовки) фахівців з вищою освітою за спеціальностями, які зазначені в ліцензії, державним вимогам проводиться акредитаційна експертиза.

3. Акредитація закладу проводиться протягом навчального року.

Акредитація спеціальності проводиться після (або в період) закінчення терміну навчання фахівців у навчальному закладі за цією спеціальністю.

4. Акредитаційна експертиза проводиться експертною комісією, яку формує МОНмолодьспорт. Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи затверджує МОНмолодьспорт.

(пункт 4 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

5. Рішення про акредитацію (або відмову в акредитації) приймає Державна акредитаційна комісія (далі - ДАК). Зазначене рішення через два тижні з дня прийняття затверджується МОНмолодьспортом.

6. У разі позитивного рішення щодо акредитації МОНмолодьспорт видає навчальному закладу сертифікат про акредитацію.

Зразок сертифіката про акредитацію затверджується МОНмолодьспортом.

7. Загальний термін дії сертифіката становить для навчальних закладів, які мають статус національного, 10 років, інших - 5 років.

8. В акредитації навчальному закладу відмовляється у разі, коли:

1) показники його діяльності не відповідають установленим МОНмолодьспортом вимогам щодо акредитації спеціальності (акредитації закладу);

(підпункт 1 пункту 8 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

2) з моменту отримання ліцензії в його діяльності виявлено порушення організації чи проведення навчально-виховного процесу, не ліквідовані на час акредитації;

3) у поданих на акредитацію матеріалах виявлено інформацію, що не відповідає дійсності.

Повторне проведення акредитації у разі негативного рішення ДАК можливе за умови усунення недоліків, але не раніше ніж через рік після прийняття такого рішення.

Порядок проведення акредитації

9. Навчальний заклад, який заявив про акредитацію спеціальності, подає до МОНмолодьспорту:

1) копію ліцензії на надання освітніх послуг із спеціальності, що акредитується;

2) звіт про свою діяльність за спеціальністю, що акредитується, де підтверджується відповідність кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення державним вимогам, висвітлюються результати виконання контрольних робіт з фундаментальних, гуманітарних та фахових дисциплін, перелік зауважень (приписів) контролюючих державних органів, а також претензії юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності навчального закладу із заявленої для акредитації спеціальності (акредитації закладу) за період підготовки (перепідготовки) фахівців, заходи щодо їх усунення та інформація про хід виконання цих заходів.

Зазначені матеріали повинні бути розглянуті на вченій (педагогічній) раді навчального закладу. Звіт підписується керівником і скріплюється печаткою навчального закладу.

10. Навчальний заклад, який заявив про акредитацію за певним рівнем, подає до МОНмолодьспорту:

1) копії ліцензії на надання освітніх послуг та сертифікатів про акредитацію напрямів підготовки, спеціальностей;

2) розглянутий вченою (педагогічною) радою звіт про результати освітньої та наукової діяльності навчального закладу за підписом керівника, скріпленим печаткою навчального закладу, який включає:

- довідку про вищий навчальний заклад;
- загальні відомості про кадрове і матеріально-технічне забезпечення;
- перелік усіх спеціальностей, за якими заклад проводить підготовку (перепідготовку), та їх рівні акредитації;
- загальну кількість студентів, їх розподіл за напрямками підготовки, спеціальностями та формами навчання;
- результати діяльності аспірантури і докторантури за останні п'ять років (для вищого навчального закладу IV рівня акредитації);
- дані про міжнародні зв'язки з навчальними закладами та освітніми організаціями;

- відомості щодо видання і підготовки до видання підручників та навчальних посібників, у тому числі з грифом МОНмолодьспорту, за останні п'ять років.
(пункт 10 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

11. Після одержання зазначених у пунктах 9 і 10 цього Положення матеріалів МОНмолодьспорт у 20-денний строк проводить їх попередню експертизу та за умови відповідності поданих матеріалів нормативно-правовим актам формує експертну комісію, яка проводить акредитаційну експертизу.
(абзац перший пункту 11 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

Загальний термін роботи експертної комісії безпосередньо у навчальному закладі не повинен перевищувати 5 днів.

За результатами проведеної акредитаційної експертизи експертна комісія МОНмолодьспорту у тижневий термін готує мотивований висновок про можливість акредитації спеціальності і подає його до експертної ради ДАК.

Експертний висновок про акредитацію закладу подається безпосередньо до ДАК.

12. Експертна рада ДАК проводить аналіз матеріалів, зазначених у пунктах 9 і 10 цього Положення, та висновку експертної комісії і готує пропозиції на засідання ДАК.

13. ДАК не пізніше ніж у двомісячний термін від дня отримання пропозицій від експертної ради у разі акредитації спеціальності (експертного висновку експертної комісії МОНмолодьспорту - у разі акредитації закладу) приймає рішення про акредитацію або відмову в акредитації.

14. Після закінчення терміну дії сертифіката проводиться повторна акредитація згідно з вимогами пунктів 9 - 13 цього Положення. За відсутності в діяльності навчального закладу порушень в організації чи проведенні навчально-виховного процесу за попередній акредитаційний період, що підтверджується

результатами відповідних перевірок органів державного контролю, повторна акредитація може проводитися без перевірки експертною комісією. У цьому разі експерт МОНмолодьспорту за результатами розгляду поданих матеріалів готує мотивований висновок і подає його до експертної ради ДАК (у разі акредитації закладу - безпосередньо до ДАК). Подальша процедура проводиться у порядку згідно з пунктами 12 і 13 цього Положення.

15. Акредитованим за певним рівнем може бути визнаний вищий навчальний заклад, який проводить підготовку (перепідготовку) фахівців:

1) за кількома напрямками, не менше ніж дві третини спеціальностей яких акредитовано за відповідним рівнем;

2) за спеціальностями одного напрямку, акредитованими за цим же рівнем.

16. Вищий навчальний заклад не може бути акредитований за IV рівнем у разі, коли:

1) показники діяльності його аспірантури або докторантури перебувають на рівні, нижчому від середнього для даної галузевої групи або типу вищого навчального закладу;

2) за останні 5 років видано підручників (навчальних посібників) з грифом МОНмолодьспорту або монографій менше ніж 5 відсотків загальної кількості науково-педагогічних працівників, які працюють у ньому за основним місцем роботи.

(підпункт 2 пункту 16 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

Права та обов'язки навчального закладу

(назва розділу із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

17. Навчальний заклад після затвердження МОНмолодьспортом позитивного рішення ДАК щодо акредитації спеціальності має право:

1) видавати випускникам, що навчалися за відповідною спеціальністю, документи про освіту державного зразка;

2) на продовження строку дії ліцензії на строк дії сертифіката про акредитацію окремих напрямів підготовки (спеціальностей);

(підпункт 2 пункту 17 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

3) проводити перепідготовку за цією спеціальністю в межах визначеного ліцензованого обсягу.

18. Вищі навчальні заклади, акредитовані за III - IV рівнем, можуть бути включені після проходження в установленому порядку державної атестації до державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

(пункт 18 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

19. Навчальні заклади, акредитовані за напрямом підготовки (спеціальностями) або певним рівнем, зобов'язані дотримуватися встановлених МОНмолодьспортом акредитаційних вимог.

(абзац перший пункту 19 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

Порушення зазначених вимог є підставою для зупинення на визначений термін дії сертифіката про акредитацію або його анулювання.

(абзац другий пункту 19 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

19¹. Рівень акредитації вищого навчального закладу змінюється на підставі результатів акредитації.

Фінансування вищих навчальних закладів державної та комунальної форми власності здійснюється залежно від рівня акредитації вищого навчального закладу, який підтверджується сертифікатом про акредитацію вищого навчального закладу.

Вищий навчальний заклад, який отримав ліцензію на здійснення підготовки з окремих напрямів підготовки (спеціальностей) за освітньо-професійними програмами більш високого рівня акредитації, фінансується за тим рівнем акредитації, який підтверджено сертифікатом про акредитацію вищого навчального закладу.

(Положення доповнено пунктом 19¹ згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

Фінансування проведення акредитації

20. Відшкодування витрат, пов'язаних з проведенням акредитації у вищих навчальних закладах державної та комунальної форми власності, здійснюється за рахунок коштів відповідного бюджету.

Відшкодування витрат, пов'язаних з відрядженням експертів для проведення акредитаційної експертизи, здійснюється навчальним закладом відповідно до законодавства.

Оплата праці експертів проводиться навчальним закладом з розрахунку шість годин на день, але не більш як 18 годин (голови експертної комісії - з розрахунку вісім годин на день, але не більш як 24 години) за період проведення акредитаційної експертизи з розрахунку ставки погодинної оплати праці професорів, що проводять заняття із студентами вищих навчальних закладів III - IV рівня акредитації.

Відшкодування витрат, пов'язаних з проведенням акредитації, здійснюється за рахунок навчального закладу у розмірі 24 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Оплата витрат здійснюється шляхом перерахування коштів на рахунок ДАК, відкритий у банку.

(пункт 20 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. N 1124)

21. Порядок оформлення, видачі, зберігання та обліку сертифікатів про акредитацію встановленого зразка (їх дублікатів) затверджується МОНмолодьспортом.

У разі втрати сертифіката про акредитацію навчальним закладам за їх письмовим зверненням відповідно до наказу МОНмолодьспорту видаються дублікати з новим обліковим номером та серією.

Порядок оскарження рішень ДАК

22. Навчальний заклад може подати апеляцію до МОНмолодьспорту щодо рішень ДАК, пов'язаних з наданням (зупиненням дії або анулюванням) сертифіката, не пізніше ніж через два тижні з дня їх прийняття.

У цьому разі МОНмолодьспорт утворює апеляційну комісію, яка після розгляду апеляції навчального закладу готує рекомендації для чергового засідання ДАК.

Рішення ДАК щодо апеляції після його затвердження МОНмолодьспортом є остаточним.

Після закінчення встановленого терміну апеляція до розгляду не приймається.